

DE GRAFMONUMENTEN IN EN OM DE KERK TE BELLINGWOLDE.

Door J.S.A. Huizing

OMSCHRIJVING VAN DE OPSCHRIFTEN DER GRAFMONUMENTEN.

1

*Hier rust het/ stoffelijk deel van/ JACOBA/ WINTER/ geliefde dochter/ van / H.J. WINTER/
&/ N B ENGELKENS/ geb. d. 18 Sept. 1832/ ovl. d. 23 April/ 1855.*

2

DEN (3?) DECEMB. 1758 IS DE/ EERSAME GEPKE HINDRICKS/ WED. WYL. D.
ASSESSOR/ HARBERT ALBERTS IN DEN/ HEERE GERUST IN HET/ 85 JAAR HARES
OUDERDOMS/ VERWACHTENDE EEN SALIGE/ OPSTANDINGE IN CHRISTO JESU.

Wapen:

Tekst:

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 936, blz. 213, tekst komt hier niet voor.)(Zie boerderijenboek
Bellingwolde blz. 87)

3

ANNO 1727, DEN 16 OCTOBR/, IS SEER CHRISTELYK IN DE/ HEERE ONTSLAPEN
D.E./ HARBERT ALBERS, IN SYN LEVEN/ ASSESTER IN HET PACTH/ GERIGHT VAN
BELLINGEWOL/ DE EN ERFGESETEN, SYN OUDERDOM IN HET 61 JAER, VER/
WACHTENDE MET ALLE WAARE/ GELOVIGEN EEN ZALIGE/ OPSTANDINGE
DOOR JESUM CHRISTUM.

Wapen:

Tekst: (Ick heb???)geleeft een lange tyd/ myn ziel hem in de Heer verblyd/ myn lichaam
rust en werkt niet meer/ zolang totdat eens komt de Heer/ en rukt myn lichaam uit dit slyk/ by
hem in 't eeuwig koninkryk.

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 928, blz. 212)(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 87)

4

GRIETJE E./ HEEMOF/ geboren den 6/ October 1809/ overleden den 24/ Julij 1828.

5

REINDER E./ HEEMOF/ geboren den 28/ Januarij 1778/ overleden den 7/ Februarij 1821.

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 55)

6

REMKE ADOLFS. TER KOCK/ Huisvrouw van Reinder/ Elzes Heemof geboren den/ 1 April
1779/ en overleden/ den 26 Julij 1814.

Wapen:

Tekst:

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 55) (NB op de steen wordt abusievelijk 1780 als
geboortjaar genoemd!)

7

ANNO 16.. IS DEN	IS SEER CHRISTLICK IN DEN HEERE
ONTSLAPEN DIE ERBARE	BAAR
GELOOF	OPSTANDINGE
	DOOR JESUS

Wapen:

Tekst:

(Deze steen komt bij Pathuis niet voor).

8

RUSTPLAATS/ van/ ELTJE UDES/ ENGELS/ Geb. den 13 Oct. 1782./Overl. den 8 Febr. 1848./ *Geliefde Echtgenoot/ van/ S.R.DALLINGA./ Treurende Echtgenoot/ en kinderen, wijden deze/ eenvoudige steen aan de/ gedachtenis van eene/ trouwe Gade en teedere/ Moeder. Hare liefde/ blijft on....., terwijl/ de droefheid van het/ hart balsem??/ hoop van haar? beter? deel/ hier boven?*

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 60)

9

RUSTPLAATS/ van/ SIERT RIGTES/ DALLINGA/ Geb. den 2 Mei 1778./ Overl. den 18 Junij 1862./ *Geliefde Echtgenoot/ van/ E.U. ENGELS./ Wat (-) igdeken/ de dood (-) daar/ om ligt d(-) van diep/ bedroefde kinderen den/ dierbaren doode hier ter ruste./ Het kinderhart/ vergeet den vader niet.*

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 60)

10

Rustplaats van FOKKO SIERTS DALLINGA., geb. d. 9 Nov. 1814, overl. d. 11 Oct. 1844.

11

ANNO 1724, DEN 24 JANUARI/ IS SEER CHRISTELYK IN DEN/ HEERE ONTSLAPEN DE EERSAMEN HEERE TIABBES, SYNS/ OUDERDOMS IN HET 49 JAAR/ VERWACHTENDE MET ALLE /WAARE GELOOVIGEN EEN/ ZALIGE OPSTANDINGE/ ALLIEN DOOR JESUM CHRISTUM.

Wapen:

Tekst: *O Godt, nadien schier alle reys/ Myn aerse diel, myn nietigh vleis/ Vernomen heeft op aerse dal/ Veranderingh en ongeva/, Laat doch myn ziel, het beste pant/ Dat ick ontfingh van uwer hant/ Nu ook gevoellen onderdaat/ Hoe dat het in den heemel staat.*

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 925, blz. 211)

12

Onbekend

Wapen:

Tekst:

13

1745, DEN 20 MAAY, IS ELTJE/ LUBBERTS, DIE NAGELATENE/ WEDUWE VAN WYLEN HINDRIK/ VICTOOR, IN DEN HEERE ONT/ SLAPEN IN HET 77STE JAAR HAA/ RES OUDERDOMS, VERWACHTEN/ DE EEN ZALIGE OPSTANDINGE./ ELTIE LUBBERS.

Wapen:

Die hier nu leit en is niet doot / maar leeft en rust in Abrahams schoot / haar lichaam slaapt en werkt niet meer / haar ziel leeft heerlyk by den Heer / zy nu besidt de saligheidt / voor 's werelds gront haar toebereidt / totdat haar lichaam onbevleekt / zeer heerlyck werde opgeweckt. (Zie ook Pathuis GDW, nr. 933, blz. 213)

14

HINDRICK VICTOR, 1660 DEN/ 14 MAYUS GEBOREN, D. 1726/ DEN 25 JANUARY IS GESTUR/ VEN, IN D. HEER ONTSLAPEN.

Wapen:

Hier leit myn lichaam onbeswaart / en rust en rot en wordt tot aart / en hoopt hierna weer op te staan / om met den bruidegom in te gaan / ten jongsten dag in 't hemelryk / om daar te blyven eeuwiglyk.

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 927, blz. 211)

15

Ter nagedachtenis/ van/ JANTJE BORCHERTS./ Geb. d. 17 Aug. 1788/ overl. d. 27 Sept. 1865;/ echtgenoot van /HANS MOLENAAR.

Tekst: Uwe nagedachtenis/ dierbare Moeder!/ is uwe kinderen heilig.

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 61)

16

Ter nagedachtenis /van/ HANS MOLENAAR./ Geb. d. 17 Nov. 1788/ overl. 20 Julij 1849;/ echtgenoot van /JANTJE BORCHERTS.

Tekst: Dit blijk van kinder/ lijke vereering is den/ Vader gewijd, die in het/ leven ons alles was.

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 61)

17

onleesbaar

18

Rustplaats/ van/ ADDE HINDERKS/ ADDENS./ geb. 28 Mei/ 1799,/ overl. 4 Nov./ 1870;/ echtgenoot van/ AAFKE. R. KRUIZE.

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 65)

19

Rustplaats /van/ AAFKE BERENDS/ KRUIZE./ geb. 3 April/ 1792,/ overl. 14 Jan./ 1853;/ echtgenoot van /ADDE. H. ADDENS.

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 65)

20

Rustplaats van GEPKE? H. BRUGGERS, geboren den 6 december 1754, overleden den 18 Mei 184?

21

INT JAAR CHRISTI 1650/ DEN 24 DECEMBRIS/ IS D'ERENTVESTE WOLGELERDE/ EN GODSALYGE D. EVERHARDUS STRATINK, S.S. MINIST. CANDIDATUS, SYNS/ OUDERDOMS 34 JAREN EN 8 MAANDEN/ CHRISTELIK ONTSLAPEN EN DEN 31/ DECEMB. ALHIER BEGRAVEN, VERWACH/ TENDE EEN SALIGE OPSTANDINGE.

Wapen:

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 913, blz. 209)

22

AN. 1743, DEN 22 FEBRUARIUS/ (IS) SEER CHRISTELYCK IN DEN HEER/ ONTSLAAPEN DEN EERSAAMEN/ ELLERUS HILLENIIUS, IN ZYN LEEVEN/

WOONACHTIG EN MEEDE OUDERLING/ GEWEEST IN DEESE GEMEENTE JESUS/
CHRISTUS ALHYR TOT BELLINGE/ WOLDA IN HET 88STE JAAR ZYNNES/
OUDERDOMS, VERWACHTENDE/ MET ALLE WAARE GELOOVIGEN EEN
ZAALIGE/ OPSTANDINGE DOOR CHRISTUS JESUS.

Wapen:

Tekst: *Dees plaets toont aller menschen lot / en hoe het lichaam hiet verrot / Wanneer de doodt heeft afgesneeden / ... leven hier op aard'beneden / hier onder rust het koudt gebeent / eens ouderlinghs van dees gemeent / hy stierf oudt en sat van daegen / met sucht om 's Hemels kroon te draegen.*

Links onderaan een gevleugelde zandloper, rechts onderaan een doodshoofd boven twee gekruiste botten.

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 932, blz. 212)

23

1743, DEN 26 JANU. IS ONT/ SLAPEN HOMMO POPPES/ IN ZYN LEVEN OUDERLING/
IN DESE GEMEENTE, OUT/ 73 JAREN, 5 MAANT EN 6/ DAGEN, VERWAGTENDE/
EEN ZALIGE OPSTANDINGE/ DOOR CHRISTUS JESUS.

Wapen:

Tekst: *Dees Ouderlings gebeente/ Rust onder dit gesteente/ Verwagt een zalig lod/ Hiernamaels by zyn God.*

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 931, blz. 212)

24

ANNO 1702 DEN 31 DECEMBER/ IS DE DEUGHTSAME HAYKE/ HANSSEN
HUISVROUW VAN/ D.E. HOMMO POPPES SEER/ CHRISTELYCK IN DEN HEEREN/
ONTSLAPEN, HAERS OUDERDOOMS/ 28 JAAREN, VERWACHTENDE/ MET ALLE
WAARE GELOOVIGEN/ EEN SALIGE OPSTANDINGE/ ALLIEN DOOR JESUM
CHRISTUM.

Wapen:

Tekst: *Wat is de mensch voor u, o Heer/ Gij Godt van maiesteit en Eer/ want als gij Spreekt, o menssen kint/ Dan is de mens niet meer als wint/ Maar gij o Godt her Stelt ons weer/ Ten Jongstendach tot uwer Eer/ Door Christi bloet, voor ons bereit/ Dan leven wij in Eeuwighheijt.*

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 922, blz. 210, de tekst wijkt af van hetgeen Pathuis opgeeft!)

(Zie voor deze tekst ook Vriescheloo nr. 9)

25

HIER RUST/ *het stofelijk deel van/* GEESIEN DIETERS/ KOENS./ *Wed. v. wijlen den Wel./ Eerw. Zeer Gel. Heer/* NICOLAUS STUIVINGA/ Geboren te/ BELLINGWOLDE./ Den 20 Julij 1746, en/ aldaar Overleden den/ 3 Mei 1840.

Tekst: *Den ouderdom bereikt/ hebbende, van 93 jaren/ 9 maanden, en 13 dagen.*

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 97)

26

HIER RUST/ *het stoffelijk deel van/* NICOLAUS STUIVINGA/ ROOKMAKER./ *Geliefde Echtgenoot van/* EPIEN HARMS/ EVERS./ Geboren te SCHEEMDA, den 16 April 1802 en/ Overleden te/ BELLINGWOLDE./ den 18 Julij 1840.

Tekst: *Den ouderdom bereikt/ hebbende van 38 jaren/ 5 maanden en 2 dagen.*

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 99)

27

HIER RUST/ *het stoffelijk deel van/* JACOB GIJSBERT./ *Geliefde Zoon van* NICOLAUS. S./

ROOKMAKER/ en EPIEN . H. EVERS./ Geboren te BELLINGWOLDE / den 29 Januarij 1831/ en aldaar Overleden den/ 24 Januarij 1843./

Tekst: *Den ouderdom bereikt/ hebbende van 13 jaren/ 11 maanden en 22 dagen.*

28

HIER RUST/ *het stoffelijk deel van/* SIEKO NICOLAUS./ *Geliefde Zoon/ van/* NICOLAUS. S. /ROOKMAKER/ en EPIEN . H. EVERS./ Geboren te/ BELLINGWOLDE/ den 11 Januarij 1836/ en aldaar overleden/ 11 Januarij 1853.

Tekst: *Alzoo den ouderdom/ bereikt hebbende/ van 17 jaren.*

29

HIER RUST/ *het stoffelijk deel van/* JACOB GIJSBERT/ ROOKMAKER./ *Geliefde Echtgenoot/ van/* SIEKE NICOLAUS/ STUIVINGA./ Geboren/ den 1 September 1777./ Overleden/ den 28 Februarij 1850.

Tekst: *In leven Ouderling der/ Hervormde Gemeente/ te Bellingwolde.*

Slaap zacht geliefde doode!/ Ons hart, al derft 't u nood/, Misgunt den vree des grafs u niet/ Haast wordt ons klagen prijzen/ Als eens de dag zal rijzen/ Waarop ons oog u wederziet. (Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 97)

30

HIER RUST/ *het stoffelijk deel van/* SIEKE NICOLAUS/ STUIVINGA./ *Wedw. wijlen /den Heer/* JACOB GIJSBERT/ ROOKMAKER/. Geboren te/ BELLINGWOLDE/ den 22 Julij 1770/ en aldaar overleden den 3 Februarij 1854.

Tekst: *Alzoo den ouderdom be/ reikt het berde van 83/ jaren 6 maanden en 12 dagen. (Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 97)*

31

Mevrouwe/ MAGDALENA/ RAADT. *Geboren/* SCHMAAL, *gebo/ ren den 25 Julij/ 1770, overleden/ den 13 Februa/ rij 1828.*

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 119,en 155)

32

Mr. JOHANNES/ KONING de RAADT/ geboren den/ 23 September/ 1800, overleden/ den 2 Februarij/ 1826.

33

Mr. JACOB van/ GESSELER de RAADT/ geboren den 26/ Januarij 1770/ overleden den/ 20 Junij 1842.

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 119, 155 en 270)

34

Ter gedachtenis aan/ RIKSTE HARBERTS/ HARTOG/ geboren den 28/ Augustus 1761/ overleden den/ 28 April/ 1837.

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 115)

35

Ter gedachtenis /van/ GEERT HARMS/ BROUWER/ geboren den 21/ Januarij 1761/ overleden den/ 26 November/ 1835.

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 115)

36

Ter gedachtenis/ aan/ TRIJNTJE/ L. GASTMAN/ geb. d. 6 Julij/ 1801,/ overl. d. 18 Jan./ 1847;/ echtgenoot van /A.E. ADAMS.

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 75)

37

RUSTPLAATS VAN/ HEBELTJE A. HULS/ Geb. d.. 6 Feb. 1779/ overl. d. 8 Aug. 1841./
Wed. van:/ EDO AEIKES EDENS./

JANTJE J. EDENS/ Geb. d. 1 Aug. 1846/ overl. d. 17 Jan. 1847./

GERRIT J. EDENS/ Geb.d. 29 Jan. 1848/ overl. d. 7 Feb. 1848./

JANTJE J. EDENS/ Geb. d. 3 Nov. 1849/ overl. d. 16 Aug. 1853./

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 150 en 267)

38

ANNO 1732, DEN ... IS DE EERSAME ... *Wolbers* SEER ... LYK IN DEN HEE ... DEN
SYNS OUDERD ... OMTRENT 62 J ... WACHTENDE ... WAARE GELO ... SALIGE
OPST ... DOOR JESUM C ...

Wapen:

Tekst: *Op d'aarde is me ... / Maar boven is ... / Ik heb geleefd ... / Myn ziel in de ... / Totdat myn
lichaa ... / Seer heerlyk*

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 929, blz. 212) (Deze steen heeft waarschijnlijk in de kerk gelegen,
de rechterkant is geheel afgesleten)

MOGELIJK HARM WOLBERTS??? ZIE FILE CONSISTORIE BELLINGWOLDE

39

(Deze steen heeft waarschijnlijk in de kerk gelegen, hij is totaal afgesleten)

40

RUSTPLAATS/ VAN/ MARTJE/ GARRELS./ Geboren 30 Maart/ 1776./ Overleden 20
Decemb./ 1853.

Tekst: ECHTGENOOT VAN BEREND H. TER MOLEN.

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 153)

41

*Hier rust het/ stoffelijk deel van/ HINDERTJE HINDERKS/ MAARSING./ Zij was de vreugde
/en hope harer Ouders./ Zij ruste zacht./ Geb. te Veenhuizen/ Gem. Onstwedde/ den 20 Nov.
1827/ en overl. te/ Bellingwolde/ den 8 Oct. 1853.*

Tekst op de achterkant: *Voor de zeis des/ maaijers valt de/ bloeiende roos/ en 't verdordde
gras,/ maar de zekerheid/ van wederzien/ na korte dagen,/ leenigt de droefheid/ der ouders
over/ het afsterven van/ hare goede dochter.*

42

*Hier rust/ LUIKEN PIETERS/ DIJKEMA/ in der tijd/ Burgemeester/ der gemeente/ N:
Schans./ geboren den 8/ December 1768/ overleden den 15/ Augustus 1835.*

43

*Hier rust/ EPIEN EVERTS EVERS/ echtgenoote/ van/ L. P. Dijkema/ geboren den /16
December 1771/ overleden den/ 6 Februarij 1843.*

44

onleesbaar

.OIR?E. GERRITS? DIJKEMA

geb. den

overl. den

45 onleesbaar
ENGEL EVERTS

46

*Gewijd aan de/ nagedachtenis van/ TJAAKJE LUIKENS/ DIJKEMA,/Geb. den 1 Julij 1817/
Overl. den 18 Nov. 1838/ dochter van/ L. P. Dijkema/ en van E. E. Evers.*

*Tekst: Zacht gaf zij de laatste snikken/ En 't leven was uitgebluscht/ De dood deed haar niet
meer verschrikken/ Wijl ze verbeidde 't land der rust/ Leeft zij daar thans in hooger kringen/ 'T
is louter vreugde die ze smaakt/ Waar d'engelenscharen zich verdringen/ Tot lof van hem die
zalig maakt.*

47

*TETJE ADOLFS/ Huivrouw van Jurjen A. Koerts/ geboren den 3 December 1784 en overleden
den 10 Maart 1810.*

Wapen:

*Tekst: Ik was een jonge vrouw, oud vyf en twintig jaren, drie maanden nog daarby, doe ik van
hier moest varen, myn kindje teer, liet ik de Heer, en haar vader in bewaren, doe kwam de dood,
die mij ontbood, wel uit dit groot bezwaren, houdt op gy, die nu treurt, in Gode verblyt, laat die
uw trooster zyn, nu en ten allen tyd.*

Zie ook Pathuis GDW, nr. 945, blz. 215)

48

*Ter gedachtenis/ van/ JAN REMKES VRIEZE/ geboren den 1 Maart/ 1770/ overleden den 26/
Januarij 1846.*

49

*Ter gedachtenis/ van/ ILBENTJE FIEBES,/ geboren den 10 Mei/ 1767/ overleden den 14/ Junij
1837.*

50

*Ter/ gedachtenis/ van de Eers./ AALTJE/ BRONNES/ geboren den/ 19 Janu/ 1778,/ en
overleden /den 19 Sept/ 1808.*

51

Dit is het enige monument op dit kerkhof, dat is uitgevoerd in gietijzer.

*TER/ GEDACHTENIS/ VAN/ GEERT/ BOELEMS/ HARDING/ GEB.N/ 3 APRIL 1790/
OVERL.N/ 17 MEI 1827.*

Op de andere zijde:

*TER/ GEDACHTENIS/ VAN/ TJAARTJE/ ADOLFS/ NANNINGS/ WED.E/ GEERT/
BOELEMS/ HARDING/ GEB.N/ 22 OCT.R 1794/ OVERL.N/ 9 NOV.R 1834// EN VAN
HAAR ZOON/ ADOLF/ G. HARDING/ GEB.N/ 10 MAART 1827/ OVERL.N?/ NOV.R.
1833?.*

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 167 en 267)

52

*Hier rust/ DERK EVERS/ geboren den/ 14 Septembr./ 1769,/ overleden den/ 31 December/
1805.*

53

Hier rust/ WAALKO H:/ WAALKENS/. Burgemeester/ te N: Schans/ geboren den /1 Mei 1775,/ overleden den/ 26 November/ 1827.

54

Hier rust/ FROUWE J. /WAALKENS./ geboren den/ 5 Augustus/ 1776/ overleden den/ 4 Maart/ 1828.

55

Ter/ gedachtenis/ van/ HELENIUS AIJOLTS/ TEN/ HAVE/ Geb. den 2 Febr./ 1805,/ Overl. den 27 Sept./ 1852.

56

Ter/ gedachtenis/ van/ REMKE/ WAALKENS./ GEB. DEN 7 JAN./ 1814, /OVERL. DEN 15 APRIL/ 1886/ Weduwe van/ H.A. TEN HAVE.

57

EGBERT HINDRIKS WAALKENS/ ECHTGENOOT VAN/ AFIEN ALBERTS KOERTS/
GEB. D. 30 AUG. 1780/ OVERL. D. 27 SEPT. 1832.
(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 178)

58

AFIEN ALBERTS KOERTS/ ECHTGENOOT VAN/ EGBERT HINDRIKS WAALKENS/
GEB. D. 13 APRIL 1795/ OVERL. D. 17 JAN. 1876.
(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 178)

59

HENDRIK WAALKENS/ ZOON VAN/ EGBERT HINDRIKS WAALKENS/ EN/ AFIEN
ALBERTS KOERTS/ GEB. D. 11 JAN. 1813/ OVERL. D. 1 MAART 1834.

60

*Hier rust/ IKE B./ HAMSTER./ geb. 12 Maart/ 1805,/ overl. 18 April/ 1835./ Geliefde
echtgenoot/ van DERK A./ GEERTSEMA.*

Op de achterkant:

TETJE/ Geb. 7 Jan./ 1833./ Overl. 29 Sept./ 1835/

IKE/ Geb. 8 April/ Overl. 30 Mei/ 1835./

Geliefde kinderen van D.A. GEERTSEMA en I. B. HAMSTER.

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 110)

61

*Rustplaats/ van/ STEPHAN HINDRIKS/ BRANDT,/ Hoofdonderwijzer./ Geb. 13 Maart 1767/
te Bemerd,./ overl. 1 Maart 1850/ En zijne echtgenote/ AAIJKE JANS/ BERRELKAMP./
Geb. 3 Jan. 1773,/ overl. 21 Oct. 1853.*

(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 87, 89 en 318

)

62

onleesbaar

63

onleesbaar

64

ELIZABETH DOUWES/ TEENSTRA./ *Geb. te Ruigezand/ gem: Oldehove/ en overleden te/ Bellingwolde/ 2 Juli 1845, in den ouderdom/ van 28 jaren/ Geliefde echtgenoot/ van/ LUPPO KARS/ Secretaris en Ont/ vanger der gemeente/ Bellingwolde.*
(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 43)

65

JOHANNA/ JANSEN,/ *geb. te Jemgum/ in Oostfriesland/ en overleden te/ Bellingwolde/ 28 Juni 1840,/ in den ouderdom/ van 39 jaren./ Geliefde echtgenoot/ van/ LUPPO KARS/ Secretaris en Ont/ vanger der gemeente/ Bellingwolde.*
(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 43)

66

SYMB: AL IS MYN LEVEN

DEN

...E DRU?CK EN PYN OF ..N
(niet gevonden in Pathuis)

67

..... *ENGELTJE KOENS**ENGEL BRUGGERS, geboren den 25 Januari 1727 en gestorven den 17 Junij 1771.*

Wapen:

Tekst:

*als Een bloeme/
Ook/*

..... *hij als Een*

End .. bestaat niet/

Job. 14 vers 1. 2.: (THANS:) De mens, uit een vrouw geboren, is kort van dagen en zat van onrust. Als een bloem ontkuist hij en verwelkt als een schaduw vliedt hij heen en houdt geen stand.

Zie ook Pathuis GDW, nr. 939, blz. 214)

N.B. In het doopboek van Bellingwolde lezen we:

2-2-1727 Engel

Vader: Koene Wolberts

Moeder: Geessijn Dieters

In het boek met de huwelijkscontracten uit Bellingwolde lezen we:

30-3-1759 Blz. 51 en 52 Engel Bruggers en Engeltje Coenes

68

69

70

Hyr onder leit begraven de/ eersaame TETTJE ENGELS/ BRUGGERS, dogter van de/ E.

ENGEL BRUGGERS en/ ENGELTJE KOENS, geboren/ den 27 february 1760 en/ gestorven den 6 february 1771.

Wapen:

Tekst:

Psalm 103 vers 15-16: *De sterveling -.Zijn dagen zijn als gras, als een bloem des velds, zo bloeit hij; wanneer de wind daarover is gegaan, is zij niet meer en haar plaats kent haar niet meer.*

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 938, blz. 214)(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 119)

71

ANNO 1656, DEN 12 MAY/ IS DIE E. EER ENT DOEGENTRYCKE/ ANNA FONGERS, HUISFROU/ VAN DEN E. E. MANH(AFTEN) JACOB/ COCK, LUEITENANT VAN EEN/ COMPAGNEY TE VOET, CHRISTE/ LYCK IN DEN HEREN ENTS LAPEN/ EHRES OLDERS/ INT 33 JAER.

Wapen:

Tekst??

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 916, blz. 209)

72

ANNO 1724, DEN 3 MAYUS IS/ SEER CHRISTELYK IN DEN/ HEERE ONTS LAPEN D. E. Frerik Alberts Bregenbeek/ SYNS OUDERDOOMS RUIM 59/ JAAREN, VERWACHTENDE MET/ ALLE WAARE GELOOVIGEN EEN/ ZALIGE OPSTANDINGE DOOR/ JESUM CHRISTUM.

Wapen:

Tekst: *Godt heeft de tyt van jeders dood/ seer vast gestelt voor klein en groot/ gelyk een ieder heeft gesien/ doen ik myn ziel an God most bien/ soo koopt dan uit met alle vlyt/ terwyl gy kond den nutten tyd/ want soo (gy) dat gestadig doet/ soo krygt (gy) met my 't hoogste goet.* (Zie ook Pathuis GDW, nr. 926, blz. 211)(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 87)

73

Den 19 october 1747 is SOPHIA/ HARMS VOORENTHOLT, de/ nagelaten weduwe van wylen D. E./ FRERIK BREGENBEEK, in/ het 84tigste jaar haars ouder/ doms in den Heere onts lapen/ verwagtende door Godts genade met/ alle ware gelovigen een zalige/ opstandinge ten eeuwigen leven/ alleen door Jesum Christum.

Wapen:

Tekst: *Hier rust Sophias lichaam oud van dagen/ Moet nu hier 't gevolg der sonde dragen/ Totdat basuin sal blasen en leven weer onts(t)aan/ Om dan na Gods Eeuwige raat ten laasten opstaan/ verenigt met haar ziel/ Te saam haar God te loven/ Wel niet in 't Aartsche daal/ Maar eeuwiglyk hier boven.*

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 935, blz. 213) (Zie voor de familie Vorentholt "Boerderijen in het kerspel Vriescheloo", blz. 293 ev.)(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 87 en 267)

74

Ter gedagtenisse van den/ Ed. Erentvesten Harm Freeriks Bree/ genbeek, in leven kerkvoogd en ouder/ ling der gemeente te Bellingwolda en/ assessor van 't pagtgerigte van Wester/ woldingeland, onts lapen Ao 1763/ den 29 Augustus, oud 64 jaaren, 1 maand/ en 23 daagen.

Wapen:

Tekst: EEN KERKVOOGD, OUDERLING/ EEN LID VAN 'T PAGTGERIGT/ was in Een

Man vereent/ voor wien vaak wyze swichtten/ die raat in 't overige wist/ uit eigene oogen keek/ een Huisman daar Beleeftheid/ Godvrugt, Vriendlykheid/ getrouwe Huis Zorg was/ gepaart met Eerlykheid/ Het lyk rust hier, de geest by God. van Bregenbeek.

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 937, blz. 213)(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 87)

75

ANNO 1620 DEN 7 OCTOBER IS IN DEN HERE (-) IN SALIGE UPERST(AN)DINGE DORCH CRISTUM.

Wapen: 2 wapenschilden elk vertikaal in 2 delen gesplitst.

Linker wapen. Links niet leesbaar. Rechts: 3 klaverbladen, 2 boven en 1 beneden. Dit komt vaker in Bwolde voor, ook in Vriescheloo.

Rechter wapen: Links: de letter E. Rechts: onder schijnt een x te staan

Tekst om het wapen: CRISTUS IS MIN LEVEN, STERVEN IS GEWIN, PHILIP V(ers) 2(1).

Van dit monument ontbreekt het ondereind. (Komt niet voor bij Pathuis)

76

Wapen:

Tekst: SYMB: DIE WELT BIN ICK OFFGESTORVEN, HEBBE NU DAT EEWIGE LEVEN EHRWORVEN, UTH GENADEN END GODTS GROTE BARMHERTICHEIJT, GENETE ICK NU DIE SALICHEIJT.

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 912, blz. 209) (Dit is de echtgenoot van nr. 77)

N.B. Dit is dezelfde spreuk als Vriescheloo nr. 22.

77

ANNO 1648, DEN 24 (APRIL) IS DE EHR END DEUGTSAME (FROWE)

Wapen:

Tekst: SYMB: DIE WELT BIN ICK OFFGESTORVEN, HEBBE NU DAT EEWIGE LEVEN EHRWORVEN, UTH GENADEN END GODTS GROTE BARMHERTICHEIJT, GENETE ICK NU DIE SALICHEIJT.

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 911, blz. 209) (Dit is de echtgenote van nr. 76)

78

... JANUARY IS DE ERNVESTE UND WOLGELEERDE ANDREAS SCHINKEL,
RICHTER ... LINGWOLDE CHRISTELYCK ...

Wapen:

Resten van teksten:

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 904, blz. 208)

79 TEKST CORRIGEREN!!!

ANNO 16(19), DEN ... ERBARE ... PASTOR (THO) BELLINGINGEWOLDE
CHRISTELICKEN IN DEN HEREN ENTS LAPEN ALS EHR 36 JHAREN DIE KARCKE
THO BELLINGEWOLDE/ HEFT ... DIE KERCKE ... VORWAGTENDE MET ALLE
GELOVIGEN EEN SALIGHE OP/ STANDINGE IN CHRISTO JESU,/ SINES OLDERS 6.
(J)H(AR.).

Wapen: = Heino Verlage

Ulphers Heine Verlage diende van 1576 tot 1593 de gemeente van Bellingwolde als priester,
daarna van 1593 tot 1619 als predikant.

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 907, blz. 208)(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 307 en 316)

80

ANNO 1613, DEN 12 AUGUSTI, IS OVERLEDEN DER EHRNVESTE GHOSSEN SCHINKEL, SYNDE GEWEST IN 'T 47 JAER SYNS OUDERDOMS

Wapen:

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 903, blz. 207)

In dit graf is nog een tweede persoon begraven, zie nr. 80A.

80A

ANNO 1719, DEN 7 FEBR=. IS/ DE ACHTBARE UNICO/ AELRICKS IN DEN HEERE/ ONTSLAPEN, VERWACH/ TENDE EEN VROLICKE OP/ STANDINGE IN CHRISTO/ JESU, ANNO 1670 GEBO/ REN, SOO IS ZYN OUDER/ DOM GEWEEST 49 JAREN/ MIN 8 WEKEN, EN HIER/ GELEGDT IN DE RUST/ PLAETSE VAN ZYN OVER/ OOM GOOSEN SCHINKEL/ RICHTER.

Wapen:

Zie ook Pathuis GDW, nr. 924, blz. 211)

81

ANNO 1662, DEN 18 OCTOBRIS./ HIER LEYT ONDER GERUST/ DEN EERBAREN KOOPMAN/ DIURT OOMKES, DIE MET LUST/ WEL DEESE REYS AENNAM/ TE SCHEYDEN UYT DEES WELD/ DOOR DEN TYDLYCKEN DOOT/ DIE ALS EEN DAPPER HELD/ MET EEN GELOVE GROOT/ OP GOD VERTROUD ALTYD/ EN CHRISTUM SYNEN ZOON/ DAER HY NU WERD VERBLYD/ MET D'UYTERWEELDEN SCHOON.

Wapen:

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 919, blz. 210)

82

ANNO 1619 DEN 15/ DECEMBRIS IS DE EDLE/ ERNVESTE FREDERICK/ POLMAN OLDT 1 JAER EN/ 14 DAGEN, IN DE HEREN/ GERUST.

Wapen:

Merkwaardiger wijze is dit grafmonument niet vermeld door Pathuis.

83

Ao 1620 DEN 20 AUGUSTI?/ IS DIE EDLE EERNTRYCKE/ JUFFER ANNA POLMANS/ OLD SYNDE ONGEVEER 10 /MAENDE IN DE HEREN/ GERUST.

Zie verder nr. 82.

84

In t'Jaer ses hondert ses en duysent is gebooren/ HENRICUS ADDENS, die tot richter is gecooen/ Tot Bellingwold in maert, den darden dagh van 't jaer/ van vier en dartigh, als hy acht en twintigh waer/ in 't sestien hondert acht en tseventigh gestorven/ heeft tseventigh en twee geleeft zyn rust verworven/ die vier en veertigh jaer tot Bellingwold met loff/ 't reght scheyd van 't onreght, slaept hier met syn vrouw int stof/ Hy ging met TALLETIE SIBELII sigh paeren/ Alst sestien hondert jaer en ses en dartigh waeren/ In 't jaer van veertien sy haer eerste daghlight sagh/ In 't jaer van sestich sy gestorven neder lagh/ van sestien spruyten twaelf haer oudren hier omgeven/ Een stierf tot Heydelbergh, drie syn alsnoch in 't leven/ verr booven hondert jaer 't geslagt dit ampt beleet/ en EVERHARD' deughdepat en 's vaders loff betreet.

Wapens:

(Zie ook Pathuis GDW, nr. 920, blz. 210)(Zie boerderijenboek Bellingwolde blz. 311)

NB! Henricus was de eerste Addens, die het richtersambt bekleedde. Hij werd op 8-3-1634 gekozen – in plaats van zijn voorganger Johan Coenders, die toen Drost van Westerwolde werd – door burgemeesters en raad te Groningen! (bron: Resolutieboek Groningen))

Op 20-3-1678 wordt hij op zijn verzoek ontslagen als richter en wordt zijn zoon Everhard tot richter gekozen door burgemeesters en raad te Groningen. Op 21-3-1678 heeft hij de eed van “suivering” afgelegd

In 1702 wordt als richter Hillebrand Gruis van Lellens aangesteld.

Samen hebben Henricus (44) en Everhard (24) dus 68 jaar gehaald!

Maar Johan Hendrik van der Laan was een zoon van Heila Addens x Jan van der Laan en werd – als opvolger van Gruis op 3-7-1718 benoemd tot richter, tot zijn overlijden vlak voor 13-11-1727. Dus Samen met Henricus en Everhard $68 + 9 = 77$ jaar.

Welke conclusies kunnen we hieruit trekken? Er zijn een aantal mogelijkheden:

- A Het opschrift op de grafplaat is pas later aangebracht en met het aantal jaren heeft men het niet zo nauw genomen.
- B Het opschrift is direct aangebracht, maar dan moeten de Addens familie zijn geweest van eerdere of latere richters, om op die “*verr booven hondert jaer 't geslagt dit ampt bekleet*” te komen. Zijn ze familie geweest van de 3 richters – Andreas, Hindrick en Goosen - uit de familie Schinckel? Samen komen ze dan op $54 + 68 = 122$ jaar. Daar zijn dan wel de 24 jaar van Everhard bij geteld, die ten tijde van het maken van de grafplaat nog niet bekend waren! Zonder Everhard dus maar 98 jaar!

Waar liggen de graven

(Pathuis nr. 905 – vrouw van Hindrik Schinckel

- 1 nr. 906 wapen Schinckel
- 2 Pathuis nr. 909 Hinderick KENNEKEN? 1649
- 3 nr. 910 Poppo Elleri 1642
- 4 nr. 914 1653 usseltie alardes
- 5 nr. 914A 1651 ciben cyprianus
- 6 nr. 915 1656 houwe folkers lag voor ca. 1985 (restaurant?) tegen de steumbeer (zuidwest, nabij de uitbreiding) Er is een foto van (Bellingwolde/graven om de kerk/Houwe Folkers).
- 7 nr. 917 1659 sybelt herwen
- 8 nr. 918 gerhardus everhardi
- 9 nr. 921 16.. wapen
- 10 nr. 923 1718 boele aeilkens
- 11 nr. 930 1738 tjaart tammes
- 12 nr. 934 1746 Grietje Engelkes
- 13 nr.940 1742 1783 vrouwe helenius
- 14 nr. 941 1736 1783 derk luikens
- 15 nr. 942 luiken derks
- 16 nr. 946 wapen huismerk 129
- 17 nr. 947 wapen huismerk 130
- 18 nr. 948 wapen
- 19 nr. 949 wapen huismerk 131 + MH
- 20 nr. 950 helmteken
- 21 Weet iemand de plaats van graf Pathuis nr. 908, naast domineespad onder de grond??

